Propozycje tematów V edycji programu tutorskiego UwB

„UCZEŃ JAKO BADACZ, NAUKOWIEC I ODKRYWCA"

WYDZIAŁ BIOLOGII

dr hab. Ewa Oleńska, prof. UwB – tutorka zajmuje się asocjacją bakterii promujących wzrost roślin (typu PGP) z roślinami wyższymi oraz identyfikuje i bada metabolizm bakterii zasiedlających tkanki (endofitów) i wspomagających wzrost roślin.

- **Temat: Mikrobiom endofityczny roślin.**

Słowa kluczowe: endofit, ryzobia, rośliny bobowate, bakterie PGP

dr Sebastian Maciak – tutor, który w swojej pracy badawczej od ponad dziesięciu lat zajmuje się badaniem czynników mogących odpowiadać za powstawanie i rozwój najbardziej śmiertelnych chorób ludzi na świecie. W obszarze szczególnych zainteresowań są mechanizmy odpowiedzialne za formowanie zmian nowotworowych, chorób sercowo-naczyniowych, otyłości i cukrzycy typu 2.

- **Temat: Czy rodzaj diety to jest to, co kształtuje nasze szanse na rozwój otyłości?**

Słowa kluczowe: metabolizm, procesy energetyczne, dieta, otyłość, cukrzyca

dr Violetta Katarzyna Macioszek – tutorka, której zainteresowania naukowe od wielu lat związane są ze stresem biotycznym roślin zarówno uprawnych jak i drzew, wywoływanym głównie przez patogenne grzyby. Prowadzi badania fitopatologiczne na poziomie makroskopowym, mikroskopowym, fizjologicznym i molekularnym, pozwalające na opracowanie efektywniejszych metod ochrony roślin przed patogenami, dlatego wpisują się w dynamicznie rozwijającą się zielona biotechnologię.

- **Temat: Zmiany zawartości barwników asymilacyjnych w liściach gruszy po infekcji przez nagoć sawinową (*Gymnosporangium sabinae*)**

Słowa kluczowe: rdza gruszy, chlorofil, karotenoidy, spektrofotometria

WYDZIAŁ EKONOMII I FINANSÓW

dr hab. Iwona Skrodzka, prof. UwB – tutorka specjalizuje się w zastosowaniu metod ilościowych w badaniach ekonomicznych. Zajmuje się pomiarem kapitału ludzkiego i intelektualnego oraz analizą ich znaczenia dla rozwoju polskich regionów i gospodarek Unii Europejskiej. Szczególne miejsce w jej dorobku zajmują badania nad rolą kapitału ludzkiego w kształtowaniu pozycji innowacyjnej krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Analizuje również, w jakich warunkach międzynarodowy transfer technologii pomaga tym krajom rozwijać zdolność do tworzenia własnych innowacji. W najnowszych pracach bada związki między potencjałem ekoinnowacyjnym państw Unii Europejskiej a gospodarczym, społecznym i środowiskowym wymiarem ich rozwoju.

- **Temat: Wykorzystanie sztucznej inteligencji w polskich przedsiębiorstwach – perspektywa branżowa.**

Słowa kluczowe: sztuczna inteligencja, ekonomia innowacji, przedsiębiorstwa, analiza międzybranżowa

dr Agnieszka Ertman - zainteresowania naukowe tutorki koncentrują się wokół tematyki związanej z bankowością, edukacją finansową oraz wykorzystaniem social mediów przez banki.

- **Temat: Pokolenie Z w świecie bankowości.**

Słowa kluczowe: banki, produkty bankowe, potrzeby finansowe, wiedza finansowa

dr Ewelina Mielech - doktor nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse. Zainteresowania badawcze obejmują: finanse publiczne, finanse lokalne, finanse niekonwencjonalne.

- **Temat: Finansowanie lokalnej polityki klimatycznej – uwarunkowania i możliwości jednostek samorządu terytorialnego.**

Słowa kluczowe: finanse samorządowe, finanse zielone, wydatki publiczne, lokalna polityka klimatyczna

WYDZIAŁ FILOLOGICZNY

dr hab. Joanna Szerszunowicz, prof. UwB – tutorka jest magistrem filologii polskiej i angielskiej, doktorem habilitowany nauk humanistycznych, profesorem UwB. Główne obszary zainteresowań badawczych skupiają się wokół frazeologii, paremiologii, stylistyki, językoznawstwa kontrastywnego.

- **Temat: *Robota nie Gołota, ten uczuć, kiedy…, psiecko*: kreatywność językowa we współczesnej polszczyźnie.**

Słowa kluczowe: język w Internecie, język w mediach, język polityki, socjolekty, stand-up, neologizm, modyfikacja, gra słów, zabawa grafią, multimodalność, intertekstualność, ludyczność

dr Małgorzata Kurianowicz – slawistka, anglistka, doktor nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa. W pracy naukowej i dydaktycznej zajmuje się historią języka, etnolingwistyką oraz odkrywaniem tajemnic dawnego piśmiennictwa słowiańskiego. Jako tutorka stawia na partnerską współpracę, budzenie pasji badawczej i pokazywanie, że język jest żywym narzędziem, które kształtuje i odzwierciedla nasz obraz świata.

- **Temat: Od Thora do niedzieli. Etymologiczno-kulturowa podróż przez ścieżki dni tygodnia w języku angielskim i rosyjskim.**

Słowa kluczowe: etnolingwistyka, etymologia, językowy obraz świata, analiza kontrastywna, język angielski, język rosyjski

dr Michał Mordań – tutor jest językoznawcą, pracownik badawczo-dydaktyczny na Wydziale Filologicznym UwB, a jego zainteresowania naukowe dotyczą onomastyki (badanie nazw własnych historycznych i

współczesnych), zwłaszcza antroponimii (osobowych nazw własnych, tj. imion, nazwisk, przezwisk, przydomków, nieoficjalnych nazw rodowych) na Podlasiu i w innych regionach.

- **Temat: Skąd się wzięliśmy? Historia mojej miejscowości zapisana w nazwiskach mieszkańców.**

Słowa kluczowe: nazwy osobowe, nazwiska, imiona, przezwiska, antroponimia historyczna, antroponimia współczesna

Temat można zmodyfikować w zależności od zainteresowań ucznia (np. nazwiska w mojej rodzinie / w mojej klasie itp.; istnieje możliwość analizy innych nazw własnych, np. imion czy przezwisk).

dr Agnieszka Trześniewska-Nowak – tutorka zajmuje się literaturą XIX wieku, publicystyką i ekokrytyką. Szczególnie interesuje ją to, jak pisarze i publicyści przedstawiają relacje człowieka z przyrodą oraz w jaki sposób literatura pomaga nam rozumieć otaczający świat. Lubi odkrywać w dawnych tekstach pytania, które pozostają aktualne także dzisiaj.

- **Temat: Natura w czasach Instagrama. Od romantycznego krajobrazu do współczesnej kultury obrazkowej.**

Słowa kluczowe: media społecznościowe, natura, przyroda, ekokrytyka)

- **Temat: Czy XIX-wieczni pisarze byli ekologami? Dawne spojrzenie na współczesne problemy.**

Słowa kluczowe: ekokrytyka, literatura, publicystyka, XIX wiek, ekologia, edukacja klimatyczna, pisarz, przyroda)

WYDZIAŁ HISTORII

mgr Paweł Gawryluk – tutor pracuje jako asystent na Wydziale Historii Uniwersytetu w Białymstoku. Jest analitykiem w Instytucie Nowej Europy. Zainteresowania badawcze tutora koncentrują się na regionie Azji Wschodniej oraz Azji Południowo-Wschodniej ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień takich jak historia i polityka Chin, Singapuru oraz Tajwanu w XX i XXI wieku, chińska dezinformacja oraz operacje kognitywne.

- **Temat: Polityka zagraniczna Chińskiej Republiki Ludowej.**

  Słowa kluczowe: polityka zagraniczna, dyplomacja, Chiny

- **Temat: Chiny na wojnie kognitywnej.**

  Słowa kluczowe: Chiny, wojna kognitywna, dezinformacja, operacje wpływu, wojna psychologiczna

mgr Julia Polcyn - Zainteresowania badawcze tutorki koncentrują się na szeroko rozumianej historii wczesnonowożytnej, historii sztuki oraz jej związkach z religijnością i życiem codziennym, ze szczególnym uwzględnieniem trudnych zagadnień, takich jak śmierć, epidemie czy przestępczość. Interesuje się również tym, w jaki sposób zjawiska, wydarzenia i motywy znane z historii znajdują odzwierciedlenie we współczesnej popkulturze oraz jak przeszłość jest reinterpretowana w dzisiejszych tekstach kultury.

Szczególne miejsce w jej zainteresowaniach zajmują również historia i kultura Japonii, zwłaszcza okres Edo. Swoją fascynację Japonią rozwija także poprzez naukę języka japońskiego.

- **Temat: Procesy o czary: historia a popkultura.**

Słowa kluczowe: czarownice, epidemie, popkultura, magia, żywe trupy, wampiry, frankenstein

- **Temat: Sztuka i kultura Japonii.**

Słowa kluczowe: Japonia, drzeworyt, popkultura, epoka Edo, język japoński, Ukiyo-e, manga, anime, zwierzęta w sztuce, shintō

WYDZIAŁ NAUK O EDUKACJI

dr hab. Halina Monika Wróblewska, prof. UwB - zainteresowania naukowo–badawcze tutorki dotyczą diagnozowania podmiotowych kompetencji twórczych i uwarunkowań ich rozwoju; doświadczeń w narracjach i materiałach biograficznych; identyfikacji i wspomagania rozwoju zdolności i uzdolnień twórczych; sztuki i ekspresji w rozwijaniu twórczego potencjału.

- **Temat: Życie z PASJĄ - Czy posiadanie pasji podnosi dobrostan i czyni człowieka szczęśliwym?**

Słowa kluczowe: pasja, rozwój, potrzeby, dobrostan, szczęście

- **Temat: PASJE ŻYCIA - twórcy, artyści i ich biografie (nie)znane i (nie)oczywiste.**

Słowa kluczowe: pasja, życie, biografia, twórczość, analiza biografii, proces tworzenia

dr Agnieszka Suplicka – tutorka zainteresowania naukowo-badawcze koncentruje w obszarze historii wychowania. Szczególnie dużo miejsca poświęca dziejom oświaty i myśli pedagogicznej XX wieku, zwłaszcza w okresie międzywojennym, ze szczególnym uwzględnieniem genezy i rozwoju instytucji edukacyjnych i dziedzictwa oświatowego Białostocczyzny. Obecnie zajmuje się problematyką działalności organizacji społecznych w kontekście sytuacji oświatowej i społecznej XX wieku.

- **Temat: Śladami szkolnych lat naszych dziadków**

Słowa kluczowe: szkoła, historia edukacji, wspomnienia, tradycje szkolne, życie szkolne, uczniowie i nauczyciele, dawne metody nauczania, szkolne zwyczaje, dziedzictwo edukacyjne

dr Monika Zińczuk – zainteresowania naukowe tutorki koncentrują się wokół czynników wpływających na sukcesy i niepowodzenia w procesie kształcenia, możliwości i bariery w edukacji, klimatu uczenia się, dydaktyki interaktywnej, nauczyciela jako architekta i organizatora środowiska edukacyjnego.

- **Temat: Jak uczyć się skuteczniej? O nauce, pamięci i motywacji**

Słowa kluczowe: efektywne uczenie się, motywacja, techniki pamięciowe, neurodydaktyka, trening umysłu, strategie uczenia się, sukcesy i trudności edukacyjne, środowisko uczenia się

- **Temat: „Równe szanse w zróżnicowanym świecie - rola projektowania uniwersalnego w przestrzeni społecznej i edukacyjnej”.**

W ramach tego tematu przyjrzymy się idei projektowania uniwersalnego, czyli takiego tworzenia przestrzeni, produktów i usług, aby mogły z nich korzystać osoby o różnych potrzebach i możliwościach.

WYDZIAŁ INFORMATYKI

dr hab. Ewa Schmeidel – tutorka jest specjalistką łączący kompetencje matematyka i informatyka, która przekłada analityczne myślenie na praktyczne działania. Posiada bogate doświadczenie we współpracy naukowej np. z inżynierami oraz jest cenionym dydaktykiem z wieloletnią praktyką na każdym poziomie nauczania.

- **Temat: Krzywe Béziera - jak matematyka Renault i Citroëna zmieniła grafikę komputerową.**

Słowa kluczowe: grafika komputerowa, punkty kontrolne, krzywe parametryczne.

dr Barbara Łupińska - tutorka jest matematykiem i informatykiem w jednej osobie, łączy analityczne myślenie z praktyką programowania i algorytmiki. To ceniony przez studentów dydaktyk, który z pasją i zaangażowaniem przekłada abstrakcyjne teorie na solidne umiejętności badawcze.

- **Temat: Od podstaw Javy do sztucznej inteligencji – budowa algorytmicznego filtru spamu opartego na twierdzeniu Bayesa.**

Słowa kluczowe: podstawy programowania w javie, prawdopodobieństwo warunkowe, filtr spamu, algorytmy

WYDZIAŁ PRAWA

dr hab. Marcin Łysko - historyk prawa, specjalizujący się w historii prawa polskiego w XX wieku. Ponadto jego zainteresowania badawcze obejmują ustrój i prawo dwudziestowiecznych europejskich reżimów dyktatorskich, takich jak faszystowskie Włochy czy Hiszpania generała Franco.

- **Temat: Historia ustroju i prawa sądowego w Europie od średniowiecza do współczesności**

Słowa kluczowe: Europa, prawo sądowe, ustrój.

dr hab. Krzysztof Michalak – tutor jest prawnikiem, zajmującym się prawem medycznym, autor monografii prawniczych, adwokat.

- **Temat: Prawo w epoce postpiśmiennej**.

Jacek Dukaj, pisząc o epoce postpiśmiennej, wskazuje na stopniowe wypieranie kultury pisma przez media audiowizualne i cyfrowe formy komunikacji. Prawo pozostaje tymczasem jednym z najbardziej zaawansowanych i trwałych wytworów kultury pisma. W obliczu nadchodzącej epoki postpiśmiennej rodzi

się zatem fundamentalne pytanie o jego przyszłość: czy zachowa ono swoją dotychczasową postać, czy też będzie ewoluować wraz ze zmianą sposobów komunikowania, poznawania i doświadczania rzeczywistości?

mgr Zuzanna K. Fliszkiewicz - radca prawny i pracownik naukowo-dydaktyczny Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku. W pracy naukowej zajmuję się m.in. ciężarem dowodu, postępowaniem dowodowym i znaczeniem zasad wywodzących się z prawa rzymskiego we współczesnych systemach prawnych. Wierzy, że prawo to nie tylko paragrafy, lecz także fascynujące historie, trudne zagadki i pytania, na które nie zawsze istnieje oczywista odpowiedź. W ramach programu chciałaby wspólnie z uczniami badać i analizować dowody, odkrywać pułapki ludzkiego myślenia i sprawdzać, jak budować przekonujące argumenty. Nie trzeba znać prawa, żeby zacząć - wystarczy ciekawość, otwarta głowa i gotowość do zadawania pytań.

- **Temat: Czy sztuczna inteligencja może być sędzią? Prawo w świecie algorytmów.**

Słowa kluczowe: sztuczna inteligencja, prawo, etyka zawodowa, dowody, prawa człowieka, proces cywilny

- **Temat: Rzymskie zasady, współczesne problemy. Czy starożytne prawo nadal pomaga nam rozumieć świat?**

Słowa kluczowe: łacińska terminologia prawnicza, komparatystyka prawnicza, prawo cywilne, prawo karne, postępowanie dowodowe

WYDZIAŁ SOCJOLOGII

dr Maciej Białous – tutor jest socjologiem, adiunktem na Wydziale Socjologii UwB. Zajmuje się przede wszystkim badaniami sektora kultury, jak również socjologią filmu i pamięcią zbiorową. Od kilkunastu lat pracuje również jako edukator i animator kultury w Białymstoku i województwie podlaskim.

- **Temat: Czy warto jeszcze wychodzić z domu? O współczesnych praktykach kulturowych**

Słowa kluczowe: uczestnictwo w kulturze, oferta kulturalna, instytucje kultury, kultura w internecie

- **Temat: Opowiedzmy sobie lepszy świat. Jak gry RPG pomagają zrozumieć społeczeństwo**.

Słowa kluczowe: gry RPG, gry narracyjne, storytelling, innowacje społeczne

dr Agnieszka Karpińska - pracowniczka Wydziału Socjologii Uniwersytetu w Białymstoku. Jej zainteresowania dydaktyczne obejmują innowacyjność, psychologię społeczną, procesy grupowe i socjoterapię. W ramach projektu zaprasza uczniów do badania relacji rówieśniczych i refleksji nad tym, jak obecność innych wpływa na sposób postrzegania siebie.

- **Temat: Zwierciadła i maski – ja w grupie, ja wobec grupy. Jak relacje z innymi kształtują obraz siebie?**

Słowa kluczowe: obraz siebie, tożsamość, grupa rówieśnicza, role grupowe, komunikacja, presja grupowa, przynależność, analiza transakcyjna, Eric Berne.

Projekt skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych zainteresowanych relacjami rówieśniczymi, komunikacją i poznawaniem siebie. Uczestnicy przyjrzą się temu, jakie role przyjmujemy w różnych grupach, jak reagujemy na oczekiwania otoczenia i kiedy czujemy, że możemy być sobą. Punktem wyjścia będą codzienne sytuacje z życia szkoły oraz wybrane pojęcia analizy transakcyjnej Erica Berne'a, przedstawione w przystępny sposób.

WYDZIAŁ STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH

dr hab. Oksana Voytyuk, prof. UwB – tutorka specjalizuję w stosunkach międzynarodowych, geopolityce, bezpieczeństwie międzynarodowym i energetycznym. W swoich badaniach zajmuje się również Ukrainą, przestrzenią postsowiecką, dyplomacją energetyczną i surowcami krytycznymi.

- **Temat: Autonomia strategiczna Unii Europejskiej w warunkach rywalizacji Stanów Zjednoczonych i Chin**

Słowa kluczowe: autonomia strategiczna, Unia Europejska, rywalizacja mocarstw, Stany Zjednoczone, Chiny, zależności gospodarcze, polityka zagraniczna UE.

- **Temat: Rywalizacja Chin, Stanów Zjednoczonych i Unii Europejskiej o dostęp do minerałów krytycznych.**

Słowa kluczowe: minerały krytyczne, surowce strategiczne, bezpieczeństwo surowcowe, geopolityka, transformacja energetyczna, zależności surowcowe, łańcuchy dostaw.

mgr Piotr Jakubowicz – tutor jest prawnikiem, teoretykiem prawa i stosunków międzynarodowych. Naukowo zajmuje się instytucjami stosunków międzynarodowych, a więc instrumentami, którymi państwa posługują się do realizacji swoich celów. W swoich badaniach skupia się na takich kwestiach jak: wojna, prawo międzynarodowe, suwerenność

- **Temat: Czy jest na tym świecie sprawiedliwość? Odpowiedzialność w polityce międzynarodowej.**

Słowa kluczowe: Międzynarodowa odpowiedzialność karna; człowiek a wojna; prawa człowieka

WYDZIAŁ STUDIÓW KULTUROWYCH

dr Karolina Wierel – tutorka jest adiunktką w Zakładzie Studiów nad Kulturą i Mediami Uniwersytetu w Białymstoku, kulturoznawczyni, filolożka. Interesuje się twórczością katastroficzną i postapokaliptyczną, motywem Księgi w kulturze, relacją kultura-literatura-film, historią oralności i piśmienności oraz współczesnymi prądami myślowymi w filozofii kultury, a szczególnie nową humanistyką, humanistyką ekologiczną, postsekularyzmem i tożsamościami kulturowymi, humanistyką indygeniczną.

- **Temat: Od reggaetonu po podlaski bounce. Narracje tożsamościowe w muzyce XXI wieku.**

Słowa kluczowe: narracje tożsamościowe, tożsamość kulturowa, lokalność, przynależność, odzyskiwanie narracji, dziedzictwo kulturowe, muzyka popularna, opór kulturowy, reggaeton, podlaski bounce, Bad Bunny, Sw@da x Niczos, Podlasie, Puerto Rico

STUDIUM PRAKTYCZNEJ NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH

mgr Małgorzata Penza-Szachowicz - wykładowczyni języka angielskiego w Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych na Uniwersytecie w Białymstoku. Jej zainteresowania zawodowe i naukowe koncentrują się wokół neuronauki edukacyjnej, neuroróżnorodności, edukacji włączającej oraz wykorzystania nowych technologii i sztucznej inteligencji w edukacji. Interesuje się również językami specjalistycznymi oraz procesami poznawczymi, w szczególności pamięcią, uwagą i koncentracją, a także motywacją do uczenia się. Szczególnie bliskie są jej zagadnienia dotyczące wpływu indywidualnych różnic w funkcjonowaniu poznawczym na procesy uczenia się.

- **Temat: The Best of Both Worlds: Balancing Technology and Traditional Methods in Foreign Language Learning. (tutorial w języku angielskim)**

Słowa kluczowe: educational neuroscience, cognitive processes, attention and memory, learner motivation, AI in language learning, digital wellbeing, learning strategies, foreign language learning, technology-enhanced learning